

Təbib

Təsisçi: Azərbaycan Tibb Universiteti

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır. <http://www.amu.edu.az> № 18 (1679) 31 oktyabr 2018 - ci il

Qiyməti 50 qəpik

Bakıda VI Beynəlxalq Humanitar Forum işə başlayıb Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Forumun rəsmi açılış mərasimində iştirak edib

Oktyabrın 25-də Heydər Əliyev Mərkəzində VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu işə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Forumun rəsmi açılış mərasimində iştirak ediblər.

“Yeni dünya və yeni insan formalaşdırmaq; yaradıcılıq və insan inkişafı” mövzusunda keçirilən VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun açılışında dövlətimizin başçısı nitq söylədi.

Açılış çıxışlarından sonra Forum işini plenar və işçi sessiyalarla davam etdirib.

Qeyd edək ki, 2010-cu ildən təşkil olunan Forumun təşəbbüsçüləri Azərbaycan və Rusiya prezidentləridir. Beynəlxalq Humanitar Forum global xarakterli məsələlərə dair

geniş spektrli dialoqlar, fikir mübadilələri və müzakirələr aparmaq məqsədilə müxtəlif ölkələrdən tanınmış dövlət xadimlərini, elmin fərqli sahələri üzrə Nobel mükafatı laureatlarını və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərini, o cümlədən dünyanın siyasi, elmi və mədəni elitasının nümayəndələrini bir araya toplayan mötəbər tədbirdir. VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu gələcək dünyamızı formalaşdıracaq kreativ ideyalar və onların həyata keçirilməsi yollarının axtarılmasını diqqətdə saxlayacaq. Dünyanı vahid məkan və bütün bəşəriyyəti bir cəmiyyət kimi görmək istəyi yeni münasibətlər qurmağa, daha mütərəqqi və aktual müzakirələr aparmağa imkan verəcək və bəşəriyyətin inkişafına ənənəvi yanaşmalarda dəyişikliklərin yaranmasına vəsİLə olacaq.

BU SAYIMIZDA

Böyük Elmi Şurada 2

ATU ilə Fransa universitetləri arasında hərtərəfli əməkdaşlıq qurulacaq 3

Əməkdaşlarımız Moskvada beynəlxalq tədbirdə çıxış ediblər 3

Tbilisi Dövlət Tibb Universiteti ilə əlaqələrimiz gücləndirilir 3

Gələn ildən rezidentlərin yekun attestasiya qaydaları dəyişəcək 3

“Azərbaycanın Müstəqilliyi Günü”nə həsr olunmuş konfrans 4

“Hilton Baku” hotelində revmatoloqların beynəlxalq simpoziumu 4

ATU-da “Türk-Azərbaycan Təcili Tibbi Yardım Günləri” 5

Oktabrın 30-da Böyük Elmi Şuranın növbəti iclası keçirilib. Yığıncağı açan ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli gündəliyi elan etdikdən sonra istehsalat təcrübəsi şöbəsinin müdiri, dosent Taryel İsmayılovun 2017-2018-ci tədris ilində Azərbaycan Tibb Universiteti tələbələrinin istehsalat təcrübəsinin yekunlarına dair məruzəsi dinlənilib. Məruzəçi gələcək həkimlərin və əczaçıların hazırlığında istehsalat təcrübəsində qazanılmış biliklərin daha da dərinləşməsi və onların gələcək sərbəst fəaliyyətlərində istifadə edəcəkləri əməli vərdişlərinin təməlinin qoyulmasında əsas şərt olduğunu önə çəkərək tədris proqramına əsasən tədris ilində müvafiq fakültə kurslarının tələbələrinin qış və yaz imtahan sessiyalarından sonra peşə təcrübəsi keçdiyini diqqətə çatdırdı.

T.İsmayılov 2017/2018-ci tədris ilində müvafiq fakültə və kurs tələbələrinin qış və yaz imtahan sessiyalarından sonrakı peşə təcrübəsi haqqında ətraflı məlumat verərək qeyd etdi ki, tələbələr peşə təcrübəsinə gəndərəkən Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirinin, həmçinin müvafiq kurslar üzrə ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəylinin əmrlərinə istinad edilmişdir.

Səhiyyə Nazirinin 2018- 2022-ci illər üçün nəzərdə tutulan əmrinə əsasən 11 elmi tədqiqat institutu, Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən 10 gigiyena-epidemioloji xidmət müəssisəsi, 3 əczaçılıq müəssisəsi, Bakı şəhərindəki 67 müalicə-profilaktika müəssisəsi, Respublika ərazisində fəaliyyət göstərən 54 mərkəzi rayon xəstəxanası, Naxçıvan MR və respublika ərazisindəki şəhər səhiyyə şöbələrinin tabeçiliyində olan bütün tibb müəssisələri, ATU-nun tədris terapevtik və tədris cərrahiyə, onkoloji və tədris stomatoloji klinikaları, həmçinin bir sıra özəl tibb müəssisələri təcrübə bazaları kimi tələbələrin istifadəsinə verilmişdir: "Bu tədris ilində də Bərdə, Cəlilabad, Füzuli, Qazax, Qəbələ, Quba, Lənkəran, Siyazan, Şamaxı, Şirvan, Zaqatala müalicə diaqnostika mərkəzlərindən, Neftçilər xəstəxanasından təcrübə bazası kimi istifadə olunmuşdur.

Səhiyyə Nazirinin əmrinə əsasən, Analitik Ekspertiza mərkəzi, «Dokta MMC», «Zeytun MMC» Respublika Epidemioloji mərkəzi və Toksikoloji referens laboratoriyası əczaçılıq fakültəsinin tələbələri üçün təcrübə bazası kimi istifadə olunmuşdur".

Şöbə müdiri istehsalat təcrübəsinin keçirilməsinə tədris hissəsinin rəhbərliyi ilə fakültə dekanlıqlarının, eləcə də aididiyatı olan kafedraların məsuliyyət daşdığına söylədi: "2017-2018-ci tədris ilində 87 əməkdaş yay və qış peşə təcrübəsinin keçirilməsinə rəhbərlik etmişdir (2 nəfər professor, 15 nəfər dosent, 7 nəfər baş müəllim, 47 nəfər assistentlərdir). Hərbi tibb fakültəsində 16 nəfər zabıt heyəti dinləyicilərin ixtisas və qoşun təcrübəsinə rəhbərlik etmişlər".

Sözünə davam edən məruzəçi bildirdi ki, keçən tədris illərində olduğu kimi, bu ilin aprel ayında da müalicə-profilaktika fakültələrinin III, IV, V kurs, tibbi-profilaktika fakültəsinin III-IV kurs tələbələri üçün qruplara sorğu anketləri paylanmış və tələbələr arzuladıqları rayonları bildirdikdən sonra əmr tərtib edilmişdir. İki müalicə-profilaktika fakültəsinin III kursunun 85 nəfər tələbəsi respublika rayonlarında, 61 xarici tələbə isə peşə təcrübəsinin öz vətənlərində keçmək üçün şöbəyə müraciət etmişdir.

O, qeyd etdi ki, IV kurs tələbələrindən 155 nəfər təcrübəni respublikanın rayonlarında, 53 xarici tələbə isə öz vətənlərində keçmək üçün müraciət etmişlər. V kurs tələbələrindən 207 nəfər təcrübəni rayonda, 30 xarici tələbə öz vətənlərində keçməyi arzu etmişlər.

ATU-nun tədris stomatoloji klinikasının rəhbərliyi ilə bərabər tələbə çoxluğunu

nəzərə alaraq növbəli qrafikin tutulması, bir sıra özəl tibb müəssisələri - «Diaqnoz», «Modern hospital», «Internasional-2», «City hospital», «Health and Beauty», «Xəzər», «Medi Club» klinikaları ilə təcrübə keçmək məqsədilə qeyd-şərtsiz müqavilələrin bağlanması və digər məsələlər hazırlıq dövründə görülən işlərdir.

Onun sözlərinə görə, baza rəhbərləri, təcrübəyə rəhbərlik edəcək müəllimlərlə 29 iyun 2018-ci il tarixdə Tibb Universitetinin müalicə və tədris işləri üzrə prorektor, professor Sabir Əliyevin sədrliyi ilə müşavirə keçirilmiş, universitet rəhbərliyi tərəfindən peşə təcrübəsinin lazımı

yönəldərək bu sahədə mövcud olan problemlərdən danışdı: "Hal-hazırda biz çox vacib bir mərhələyə keçirik və yaxud simvolik olaraq bir binanın tikintisinə başlayırıq. Təcrübə-analizlər onu göstərir ki, istər xaricdə, istər ölkə daxilində tələbələrimizin nəzəri bilikləri kifayət qədər güclüdür. Ancaq praktiki vərdişləri yetərinə deyil. Bu günlərdə tanınmış cərrahlarımızdan biri mənə dedi ki, cərrah ixtisası üzrə iki rezident vardı. Tanışlıqdan sonra onlardan birinə dedim ki, indi növbə səndir, get yuyun, gəl əməliyyata. O mənə təəccüblə baxdı və dedi ki, professor, mən heç bilmirəm necə yuyunmaq lazımdır. Özü də əlaç tələbə idi.

deyildi, tədris treninq mərkəzlərində heç kim müəllimə qadağa etmir ki, tələbəyə praktiki vərdişləri öyrətməsin. Təcili Tibbi Yardım Stansiyasında olan tələbələr mənə bildirdilər ki, orada çox səmərəli təcrübə keçiblər. Mən bu diqqətə görə stansiyanın direktoru Rauf müəllimə xüsusi təşəkkür edirəm. Biz klinikalarımızı əldə saxlamaq şərtilə belə bazaları itirməməliyik. Yəni yaxşı olardı ki, tələbələrimiz öz klinikalarımızda təcrübəni keçsin və digər bazalardan da istifadə etsin. Doğurdan da tələbələr bu bazalardan çox şey öyrənir."

Bundan başqa istehsalat təcrübəsinə rəhbərlik edən kuratorlar haqqın-

Böyük Elmi Şurada

səviyyədə aparılması üçün həmişə olduğu kimi müvafiq tövsiyələr müəllimlərin və baza rəhbərlərinin diqqətinə çatdırılmışdır.

"Keçən tədris ilində təcrübənin yekunlarının Böyük Elmi Şurada müzakirəsi zamanı şöbəyə bir sıra ciddi tapşırıqlar verilmişdir" - deyən natiq diqqətə çatdırdı ki, həmin iclasda hörmətli rektorumuzun verdiyi bir sıra göstəriş və tövsiyələr də bu hesabat məruzəsində öz əksini tapıb.

T. İsmayılov çıxışının sonunda dedi ki, rektorun tövsiyə və tapşırıqlarına əsasən 2018/2019-cu tədris ilində istehsalat təcrübələrini semestr ərzində keçirmək üçün sentyabr ayından hazırlıq işləri görülmüşdür. Belə ki, bütün fakültələrin

Təbii ki, VI kursu bitirən tələbənin ən azından praktiki vərdişlərdən xəbəri olmalıdır. Tələbə il ərzində ixtisas fənləri ilə yanaşı nəzəri biliklərini də təkmilləşdirməli və praktiki vərdişlərə yiyələnməlidir. Bütün bunlarla yanaşı praktiki vərdişlərin proqramı da hər il dəyişməlidir.

İstehsalat praktikasını bu gün müzakirə edirik. Burda səsləndi ki, tələbələrimiz yayda Almaniyaya, Türkiyəyə gedir. Lakin nə Almaniyada, nə də Türkiyədə yay praktikasını anlayışı yoxdur. İstər proqram, istər şöbə seçimində buradan gedən tələbələr sərbəstdilər. Sadəcə ola-

istehsalat təcrübəsi keçən kursların qrup nümayəndələri, həmçinin istehsalat təcrübəsinə cavabdeh olan kafedra əməkdaşları və müvafiq dekanlıqlarla hər kurs üzrə görüş keçirilmişdir. Görüşdə tələbələrə yay istehsalat təcrübəsinin semestr ərzində keçirilməsinin üstünlükləri barədə məlumat verilmiş və onları maraqlandıran suallar ətrafında geniş müzakirələr aparılmışdır.

Məruzə ətrafında çıxış edən Tədris Cərrahiyə Klinikasının direktoru Surxay Hadıyev, Tədris Terapevtik Klinikasının direktoru Samir Allahverdiyev, Tədris Stomatoloji Klinikasının direktoru Alqış Səfərov və Bakı Şəhər Təcili Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasının direktoru Rauf Nağıyev hesabatı qənaətbəxş qiymətləndirərək tələbələrin peşə təcrübəsi ilə bağlı öz fikirlərini söylədilər. Natiqlər bu sahədə əldə olunan nailiyyətlərlə yanaşı müəyyən problemlərin də olduğunu bildirdilər. Onlar təcrübə zamanı müəllim-tələbə münasibətlərinin böyük əhəmiyyət daşdığına və bu müddət ərzində vaxt itkisinə yol vermədən təcrübəyə ayrılan vaxtdan səmərəli istifadə etmək üçün bir sıra təkliflər irəli sürdülər.

Müzakirələrə yekun vuran rektor nəzəri biliklərin təcrübədə möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyətinə diqqət

da danışan G.Gəraybəyli dedi: "Bəzən kuratorlar işi ona-buna tapşırırlar və yaxud məsuliyyəti şöbə müdürünə üzərinə atırlar, ya da tibb bacısı cavabdehdir deyir, müxtəlif bəhanələr söyləyirlər. Biz təhsil və səhiyyə nazirliklərinə təklif etməliyik ki, bu praktikanı aparın müəllim tədris yükündən azad olsun. O zaman biz müəllimlərdən tələb edə bilirik ki, tələbəni öyrədib, ya yox. Əgər istehsalat təcrübəsi tədrisin bir növüdürsə, onda bu dərsi öyrədən də bir müəllim olmalıdır. Bəzən tələbə bir həftə yalnız praktika ilə məşğul olur. Yəni praktika keçirilən dərsin bir növüdür. Hesab edirəm ki, həmin problem rezidenturada da var. Əgər biz başqa universitetlərdən fərqli olaraq praktikanı dərs hesab ediriksə, onda həmin müəllimin də əməyi dəyərləndirilməlidir. Digər universitetlərdə magistratura və yaxud bakalavr pilləsi var. Əgər bunlara dərs deyən müəllimlərə saat yazılırsa, bu niyə rezidenturada da müəllimlərə şamil edilməsin. Şübhəsiz ki, belə təklifləri düşünüb müvafiq nazirliklər qarşısında məsələ qaldırmaq olar. O zaman istehsalat təcrübəsində kurator xüsusi cavabdehlik daşıyacaq və öz işinə məsuliyyətlə yanaşacaq".

Müxtəlif məsələlərə də toxunan universitetin rəhbəri bal reytinginin qiymətləndirilməsi işinin yaxşı nəticə verdiyini də vurğuladı. Bundan başqa bu günlərdə uşaq cərrahlığı kafedrasının məsləhətçi-professoru Çingiz Quliyev müəllifi olduğu 500 nüsxə dərs vəsaitini universitetin əsas kitabxanasına hədiyyə etdiyini də diqqətə çatdırdı və elmi şuranın üzvləri adından ona minnətdarlıq etdi.

Sonra şura üzvləri müzakirəyə təqdim edilmiş gizli rəyin nəticəsi müsbət olan, düzəlişlərə ehtiyac olmayan və gizli rəyin nəticəsinə görə, düzəlişlər edildikdən sonra dərc oluna bilən dərs vəsaiti, metodik vəsait və tədris proqramlarının əlyazmalarını təsdiqlədi.

Sonda Rüksar Əliyevanı uşaq yeniyetmələr və əmək gigiyenası kafedrasının məsləhətçi-professoru seçən Böyük Elmi Şura müsabiqə məsələlərini həll etməklə öz işini yekunlaşdırdı.

ATU ilə Fransa universitetləri arasında hərtərəfli əməkdaşlıq qurulacaq

Azərbaycan Tibb Universiteti Fransanın ən nüfuzlu ali məktəbləri ilə əməkdaşlıq münasibətləri qurmaq niyyətindədir. Bu məqsədlə yaxın vaxtlarda Azərbaycan Tibb Universitetində Fransa səfirliyinin iştirakı ilə geniş təqdimat tədbiri keçiriləcək. Bu barədə ATU rəhbərliyi ilə Fransanın Azərbaycandakı səfirliyinin təmsilçiləri arasında keçirilən geniş tərkibli görüşdə razılıq əldə olundu.

ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli qeyd etdi ki, Fransa universitetləri ilə əməkdaşlıq məsələləri hələ il yarım bundan əvvəl səfirlikdə keçirilən görüşdə müzakirə obyektinə olub. Həmin vaxt Avropa İttifaqının təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən layihədə bu məsələlərə yer verilib. Lakin bəzi səbəblərdən ikitərəfli əməkdaşlığın qurulmasında problemlər yaşanır. Bunun da əsas səbəbi tələbələr Fransa ali məktəblərinin onlara

xidmətin nümayəndəsi qeyd etdi ki, əməkdaşlığın təməlinin güclü qoyulması üçün bu haqda informasiyanın daha geniş çevrədə yayılması önəmlidir.

Görüşdə iştirak edən Fransanın Azərbaycandakı səfirliyinin mədəniyyət müşaviri Yohan Şitter vurğuladı ki, əməkdaşlıq çərçivəsində ATU ilə Fransanın müxtəlif universitetləri arasında müəyyən layihələrin icrasına dair sazişin imzalanı biləcəyini də istisna etmir. O,

verdiyi imkanlardan xəbərsiz olması, bu sahəyə aid məlumatın azlığı ilə əlaqədardır. "Hesab edirik ki, məhz Fransa universitetlərinin azərbaycanlı tələbələr, gənc həkimlər üçün yaratdığı imkanlar barədə bizim məlumatımız azdır. Bilirik ki, Marseldə, Tuluzada və Fransanın digər şəhərlərində azərbaycanlı həkimlər, tibb sahəsində təhsil alan gənclər təcübə keçirlər. Biz bu əməkdaşlığı genişləndirmək istəyiriksə, həmin imkanlar haqqında daha çox bilgilil olmalıyıq. Məsələn, bizim rezidentlər Avropanın bir sıra ölkələrində, xüsusilə də Almaniyada tibb sahəsində təhsillə əlaqədar yaxşı məlumatlılardır. Lakin Fransada olan imkanlar barədə informasiyamız yoxdur".

G.Gəraybəyli bu məsələ ilə əlaqədar məlumatlandırma sessiyalarının keçirilməsinə ehtiyac olduğunu bildirərək Fransa səfirliyinin təşkilatçılığı ilə ATU-da geniş toplantının keçirilməsini təklif etdi.

Fransanın Azərbaycandakı səfirliyinin I müşaviri Dominik Janti də bu cür görüşün böyük faydası olacağını qeyd etdi. O, yaxın aylarda Tibb Universitetində Fransa ali məktəblərinin təklif etdiyi proqramlarla bağlı təqdimat sessiyasının təşkil olunmasının vacib olduğunu bildirdi. Diplomati

İctimai səhiyyə fakültəsinin formalaşdırılması istiqamətində ATU-ya yardım göstərilmə biləcəyini də qeyd etdi.

ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent Nadir Zeynalov isə azərbaycanlı tələbələrin Fransada təhsil alması və təcrübə keçməsi üçün dil biliklərinin böyük əhəmiyyət daşıdığını bildirdi. Bu baxımdan, ATU-da tələbələr üçün fransız dilinin tədrisi məqsədlə xüsusi kursların yaradılmasının mümkünlüyünü də qeyd etdi. N.Zeynalov onu da vurğuladı ki, Azərbaycan Tibb Universiteti mütəmadi olaraq dünyanın müxtəlif universitetləri, o cümlədən Fransa ali məktəbləri ilə əlaqələr yaradır. Lakin birbaşa ikitərəfli münasibətlərlə yanaşı, həm də Erasmus proqramı çərçivəsində əməkdaşlıq daha faydalıdır. Çünki bu proqram daha geniş layihələrin maliyyələşməsinə yardımçı ola bilər.

Görüşdə ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov da iştirak edirdi. Müzakirələrin sonunda bir daha qeyd olundu ki, hazırda Azərbaycan və Fransa universitetlərinin tələbələri və rezidentləri qarşılıqlı təcübə proqramlarında iştirak edirlər. Lakin bu cür təmasların sayının artırılmasına ehtiyac var.

Azərbaycan Tibb Universitetində Səhiyyə Nazirinin əmri ilə təsdiq olunmuş yekun attestasiya komitəsinin üzvləri ilə görüş keçirilib.

Gələn ildən rezidentlərin yekun attestasiya qaydaları dəyişəcək

Görüşdə çıxış edən ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli qeyd etdi ki, Nazirlər Kabinetinin 21 noyabr 2013-cü il 330 №-li qərarı ilə təsdiq edilmiş "Rezidentura təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları"nın 4.3. və 4.7 bəndlərinə uyğun olaraq hər ilin oktyabr ayında rezidentlərin dövrü və yekun attestasiyası keçirilir. Bu il isə oktyabrın 4-5-də attestasiya keçirilib: "Prosesdə ümumilikdə 1043 nəfər rezident iştirak etdi. Onlardan 12-si minimal 30 balı toplaya bilmədikləri üçün dövrü attestasiyadan keçə bilməyiblər. Yekun attestasiyanın keçirilməsi ilə əlaqədar Səhiyyə Naziri cənab O.Şirəliyev əmri ilə 131 nəfərdən ibarət komissiya yaradılıb. Bu komissiya üzvləri bütün 40 ixtisası əhatə edir və onlar buraxılış yekun attestasiyasının II mərhələsi - kliniki bacarıqları qiymətləndirəcəklər".

Rektor G.Gəraybəyli artıq iki ildən çoxdur ki, Tibb Universitetində tələbələrin biliklərinin yeni üsulla qiymətləndirildiyini xatırladı: "Yeni qaydalara görə, ənənəvi qapalı testlər indi açıq suallarla əvəz olunub ki, biz bu qaydanı rezidentlərin yekun attestasiyasına da şamil etmək fikrindəyik. Növbəti tədris ilindən attestasiyada bu sistemə keçid planlaşdırılır".

Sonda rektor Gəray Gəraybəyli görüş iştirakçlarına imtahanlarda uğurlar dilədi.

ATU-nun rezidentura və magistratura şöbəsinin müdiri, professor Rizvan Məmmədov attestasiya imtahanlarının gedişi barədə zəruri məlumatları açıqladı. Bildirdi ki,

səhiyyə nazirinin əmrinə əsasən, yekun attestasiyanın I mərhələsi 24 oktyabr 2018-ci il tarixində ATU-nun İmtahan Mərkəzində, II mərhələsi isə 29 və 30 oktyabr 2018-ci il tarixlərində müvafiq ixtisaslar üzrə cərrahi, terapevtik, stomatoloji və onkoloji klinikalarımızda və tədris binalarında keçiriləcək: "Bu il 41 bazadan ümumilikdə 330 nəfər yekun attestasiyasına buraxılıb ki, onlardan da 127 nəfəri ATU-nun məzunlarıdır. Bundan əlavə, ötən il attestasiyaya buraxılmayan 11 nəfər və attestasiyanın I mərhələsindən keçə bilməyən 19 nəfər, habelə attestasiyaya gəlməyən 15 nəfər də (cəmi 45 nəfər) bu il yekun attestasiyada iştirak etməlidirlər. Beləliklə, ümumilikdə rezidenturaya aid 38 ixtisas üzrə 375 nəfər yekun attestasiyadan keçməlidir".

Rizvan Məmmədov qeyd etdi ki, ötən il olduğu kimi bu il də yekun attestasiyada iştirak edəcək rezidentlərin sayının çox olması İmtahan Mərkəzinin öz işinə daha məsuliyyətlə yanaşmasını tələb edir: "Odur ki, yekun attestasiyanın keçirilməsi üçün nəzarətçilər daha diqqətli olmalı, bütün rezidentlər şəxsiyyət vəsiqələrini təqdim edərək imtahana buraxılmalıdırlar. İmtahanın II mərhələsinin təşkilində klinika rəhbərləri də yaxından iştirak etməlidirlər. Onlar kafedra müdirləri ilə birlikdə rezidentlərin klinikalara və imtahan otaqlarına daxil olmalarını təmin etməli, müvafiq ixtisaslar üzrə attestasiyaların keçirilməsi üçün auditoriyaların təşkilinə, lazım olan əyani vəsaitlərlə onların təmin edilməsinə kömək göstərməlidirlər".

Görüşdə yekun attestasiyanın yüksək səviyyədə təşkili ilə bağlı zəruri məsələlər müzakirə olunub.

Tbilisi Dövlət Tibb Universiteti ilə əlaqələrimiz gücləndirilir

Azərbaycan Tibb Universiteti dünyanın müxtəlif ölkələri, o cümlədən qonşu ölkələrdəki ali məktəblərlə sıx əməkdaşlıq əlaqələri yaradıb. Tbilisi Dövlət Tibb Universiteti ilə qurulan münasibətlər buna bariz nümunədir.

Oktyabrın 18-də Gürcüstanın əsas ali məktəblərindən olan bu universitetin nümayəndə heyəti ATU-nun qonağı olub.

Görüşdə ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent Nadir Zeynalov çıxış edərək ATU-nun tarixi haqqında qonaqları məlumatlandırıb. Qeyd etdi ki, hazırda ölkənin aparıcı ali məktəbi olan Tibb Universiteti 1930-cu ildə Bakı Dövlət Universitetinin tibb fakültəsinin bazası əsasında yaradılıb: "ATU hazırda zəngin maddi-texniki bazası, tədris korpusları, tələbə yataqxanaları, klinika və laboratoriyaları ilə Azərbaycanın ən iri elm və tibb ocağıdır. Universitetimizin elmi-tədqiqat laboratoriyaları müasir cihaz və avadanlıqlarla təchiz edilmişdir ki, bu da elmi axtarıların əhəmiyyətini artırmağa, tibb sahəsində kifayət qədər kadr potensialı yaratmağa imkan yaradır".

N.Zeynalov qonaqlara ATU-nun nəzdindəki klinikalar haqqında da geniş məlumat verdi. Onun sözlərinə görə, universitetin Tədris Stomatoloji, Onkoloji, Tədris Terapevtik və Tədris Cərrahiyyə klinikalarında tələbələrin keyfiyyətli təhsili, praktiki məşğələlər, laboratoriya işlərinin aparılması üçün lazımı maddi-texniki bazası, 6 tədris binası, inzibati binası və 1700 yerlik 6 tələbə yataqxanası var.

Görüşdə ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru Rauf Bəylərov qeyd etdi ki, Tibb Universiteti əhalinin sağlamlığının keşiyində duran peşəkar həkim və mütəxəssislər, həmçinin alimlər yetişdirən elm ocağıdır. Burada tədris prosesi birbaşa olaraq elmi tədqiqatlar, səhiyyədə əldə olunan nailiyyətlər ilə sıx əlaqəlidir.

ATU-nun xarici tələbələrə iş üzrə dekani Orxan İsayev hazır-

da universitetdə 2000-ə yaxın xarici tələbənin təhsil aldığı bildirdi. Onlar arasında Türkiyə, İran, İraqdan olan gənclərin üstünlük təşkil etdiyini qeyd etdi. Xarici tələbələrin qəbulu prosesindəki yeniliklər barədə məlumat verən O.İsayev artıq 5 aydır ki, əcnəbi vətəndaşların yeni üsulla - Skype-la müsahibə əsasında universitetə qəbul olunduğunu dedi.

Tbilisi Dövlət Tibb Universitetinin xarici tələbələrə iş üzrə dekani, professor MD.PhD. Davit Topçuriya ətrafı məlumat üçün təşəkkürünü bildirdi və təmsil etdiyi məktəb haqqında məlumat verdi. Onun sözlərinə görə, Tbilisi Dövlət Tibb Universitetinin də yaranma tarixi ATU kimi ötən əsrin 30-cu illərinə gedib çıxır. Hazırda 5 mindən çox tələbəsi olan bu universitetdə təhsil alanların 10 faizi əcnəbilərdir. Beş əsas fakültəsi olan universitet Azərbaycan Tibb Universiteti ilə tələbə və təcrübə mübadiləsinin aparılmasında çox maraqlıdır.

Tbilisi Dövlət Tibb Universitetinin elmi işlər üzrə prorektoru, professor Khatuna Todadze də iki ali müəssisə arasında münasibətlərin sıxlaşdırılması, davamlı birgə layihələrin icra olunması, mövcud əlaqələrin aktivləşdirilməsinin tərəfdarı kimi çıxış etdi.

Müzakirələrdən sonra tərəflər arasında mövcud olan əməkdaşlıq sazişinin şərtlərinin yenilənməsinə dair razılıq əldə olundu.

“Azərbaycanın Müstəqilliyi Günü”nə həsr olunmuş konfrans

✳ ATU-nun ictimai fənlər kafedrasında TEC-in təşkilatçılığı ilə “Azərbaycanın Müstəqilliyi Günü”nə həsr olunmuş konfrans keçirilib. Konfransı giriş sözü ilə açan kafedranın müdiri, professor Qoşqar Əliyev xalqımızın müstəqillik qazanması yolunda apardığı şərəfli mübarizədən, qazanılan müstəqilliyin ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən necə qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsindən geniş söhbət açıb.

O, 1991-ci il oktyabrın 18-də Ali Sovetin sessiyasında Dövlət Müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Aktının qəbul edildiyini və Aktda qeyd edildiyi kimi, müstəqil Azərbaycan dövlətinin 1918-1920-ci illərdə mövcud olmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin hüquqi varisi olduğunu bildirib.

Q.Əliyev qeyd edib ki, dövlət müstəqilliyimizin əldə edilməsi hansı çətinliklərin bahasına başa gəlibsə, onun qorunub gələcək nəsillərə ötürülməsi ondan da çətin olub. “Bu şərəfli və ağır yükün məsuliyyəti ulu öndər Heydər Əliyevin çiyinlərinə düşüb. Məhz onun apardığı müdrik siyasətin

nəticəsində Azərbaycan Avropaya inteqrasiya olunmuş və regionun inkişaf etmiş ölkələri arasında öndə gedir” – deyən kafedra müdiri bu gün ölkə başçısı İlham Əliyevin apardığı ardıcıl siyasət nəticəsində ölkəmizin dünya dövlətləri arasında nüfuzunun günü-gündən daha da artdığını və qazanılan nüfuzun ləyaqətlə qorunub saxlandığını söyləyib.

Tədbirdə II müalicə-profilaktika fakültəsinin dekanı, dosent İsrail Məhərrəmbəyli, ictimai səhiyyə fakültəsinin dekanı, dosent Anar Ağayev, stomatologiya fakültəsinin dekanı müavini Kamran Babayev də iştirak ediblər. Onlar da konfransın işinə və konfransda çıxış edən tələbələrə uğurlar arzulayıb, tələbələrin müstəqilliyimizin tarixi ilə bağlı məruzələrini dinləyiblər.

Tələbələrdən Rəvan Ağayevin “Azərbaycanın bugünkü uğurlu inkişafı müstəqilliyimizin nəticəsidir”, Xədicə Quliyevanın “Müstəqilliyimiz ümummili lider Heydər Əliyevin nəsilərə əmanətidir”, Nihad Aslanzadənin “Dövlət müstəqilliyi xalqımızın ən böyük nemətidir”, Rəna Əliyevanın “Müstəqilliyi qorumaq onu əldə etməkdən qat-qat çətinidir”, Mətin Ağazadənin “Müstəqilliyimiz dönməzdir”, Yasəmən Qurbanovanın “Müstəqilliyimiz əbədidir”, Lalə Ağayevanın “Heydər Əliyevin müstəqilliyin möhkəmləndirilməsi uğrunda gördüyü tədbirlər”, Amir Vafadoust Hassanın “İndependence of Azerbaijan Republic” mövzusunda etdiyi çıxışlar iştirakçılar tərəfindən maraqla qarşılanıb, konfrans geniş diskussiya şəraitində öz işi ni başa çatdırıb.

“Hilton Baku” hotelində revmatoloqların beynəlxalq simpoziumu

Oktyabrın 19-da “Hilton Baku” Hoteldə Azərbaycan Tibb Assosiasiyasının Revmatologiya Dərnəyinin təşkil etdiyi və 250-dən artıq revmatoloq, travmatoloq, terapevt və pediatrın iştirak etdiyi Beynəlxalq Simpozium öz işi ni uğurla başa çatdırıb.

Beynəlxalq Simpoziumda revmatologiya sahəsində Azərbaycanın aparıcı mütəxəssisləri, Rusiya və Belarusiyadan dəvət olunmuş məruzəçi ekspert revmatoloqlar maraqlı təqdimatlar ediblər.

Açılış sözü ilə simpozium iştirakçılarını salamlayan Azərbaycan Tibb Assosiasiyasının Revmatologiya Dərnəyinin sədri, tibb üzrə elmlər doktoru, professor, əməkdar elm xadimi Sahib Musayev öz çıxışında qeyd edib ki, bu beynəlxalq simpoziumun Bakıda keçirilməsi sevindirici və mühüm hadisədir. “Revmatologiya Dərnəyi tərəfindən indiyədək mütəmadi keçirilən elmi-praktik simpoziumların təşkilində əsas məqsəd revmatologiya sahəsində ən son elmi yenilikləri həkimlərimizə çatdırmaqdır. Revmatologiya multidisiplinar ixtisaslara aid olduğu üçün bir neçə tibbi ixtisas üzrə fəaliyyət göstərən həkimlərin belə simpoziumlarda bir araya gəlməsi, fikir mübadiləsi etməsi müvafiq ixtisas üzrə həkimlərin peşəkər təcrübələrinin artırılmasına və akademik biliklərinin təkmilləşdirilməsinə geniş imkanlar yaradır” - deyən S.Musayev bu cür elmi-praktiki tədbirlərdə ixtisasçı həkim mütəxəssislərin

mənimsədikləri akademik biliklərin xəstələrə göstərilən tibbi yardımın keyfiyyətinin artmasına zəmin yaratdığını bildirib.

S.Musayev son illər Səhiyyə Nazirliyinin apardığı islahatlar nəticəsində 2017-ci ilin sonundan etibarən Davamlı Tibbi Təhsil üzrə təkmilləşmə sisteminin beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə tətbiq olduğunu vurğulayıb.

Beynəlxalq Simpoziumda aparıcı mütəxəssislər revmatologiya sahəsindəki ən son nailiyyətlərdən və müasir müalicə metodlarından da danışılıb.

Dəvət olunmuş ekspert məruzəçilər Rusiya Elmlər Akademiyası V.Nasonova adına Elmi-Tədqiqat Revmatologiya İnstitutunun professoru Serqey Solovoy və professor Boris Belov çox geniş və maraqlı məruzələrlə çıxış ediblər. Belarusiyada Respublika Revmatologiya Mərkəzinin rəhbəri, Belarusiya Tibb Universitetinin professoru Nikolay Soroka da simpoziumda öz zəngin və maraqlı təqdimatını iştirakçıların diqqətinə çatdırıb.

Azərbaycanın revmatologiya sahəsi üzrə tanınmış ekspert mütəxəssislərdən əməkdar elm xadimi, professor Sahib Musayev, əməkdar elm xadimi, professor Surxay Musayev və professor Eldar Abbasov simpoziumda öz zəngin təcrübələri və tətbiq etdikləri unikal müasir müalicə metodları haqqında maraqlı təqdimatlar ediblər.

Mövzular ətrafında geniş müzakirələr aparılıb.

Qeyd edək ki, Revmatologiya Dərnəyinin Beynəlxalq Simpoziumunun elmi proqramı Səhiyyə Nazirliyinin Elmi Tibbi Şurası tərəfindən akkreditasiyadan keçirilmişdir və bu tədbirdə iştirak edən həkimlərə Davamlı Tibbi Təhsil üzrə kredit balları qeyd olunmuş sertifikatlar təqdim olunub.

Qabil ABDULLAYEV

Stomatologiya fakültəsində qrup nümayəndələri ilə görüş

Oktyabrın 19-da stomatologiya fakültəsinin və istehsalat təcrübəsi şöbəsinin əməkdaşları ilə III-V kurs qrup nümayəndələri və kafedraların tədris üzrə müdir köməkçilərinin görüşü keçirilib. Görüşün məqsədi tələbələrə yay istehsalat təcrübəsinin ləğvi və semestrə tədrisi ilə bağlı dəyişikliklə bağlı müzakirələr aparmaq olub.

Görüşün əvvəlində çıxış edən fakültənin dekanı Səid Əhmədov universitet rəhbərliyi tərəfindən tədrisin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində ardıcıl, sistemli tədbirlər görüldüyünü bildirdi: “Universitet Böyük Elmi Şurasının yay istehsalat təcrübələrinin ləğvi barədə qərarı da bu qəbildəndir. Bu qərar aktual və əhəmiyyətlidir. Çünki keyfiyyətin təmin olun-

ması üçün yay istehsalat təcrübəsi yeni tədris sisteminin tələblərinə uyğunlaşdırılmalıdır. Yay istehsalat praktikasının semestr ərzində aparılması kafedraların işini təkmilləşdirməklə yanaşı, tələbələrin də vaxtı səmərəli keçirmələrinə səbəb olacaq”.

İstehsalat təcrübəsi şöbəsinin müdiri, dosent Taryel İsmayılov bildirdi ki, bundan sonra istehsalat təcrübəsi kredit sistemi ilə aparılacaq və semestr müddətində keçiriləcək. Bu, tələbələrin işini də asanlaşdıracaq: “Çünki indiyədək mövcud sistemə görə, tələbənin hansısa fəndən akademik borcu qalırdısa, bu fakt yay istehsalat təcrübəsinin yerinə yetirilməsinə problem yaradırdı. Yayda tələbənin eyni zamanda həm praktikadan, həm də yay məktəbində borcunu ödəməyə imkanı olmurdu. Dünyanın aparıcı universitetlərinin də proqramında yay istehsalat təcrübəsi yoxdur, bu yük semestr krediti daxilində planlaşdırılır”.

Qeyd olundu ki, stomatologiya fakültəsində III, IV və V kurslarda praktika 60 saat olmaqla tədris olunacaq. Bu məqsədlə fakültədə kurslar üzrə müvafiq cədvəllər də hazırlanıb.

Sonra fakültənin dekanı müavini Kamran Babayev və istehsalat təcrübəsi şöbəsinin müdir müavini Paşa Mehdiyev cədvəlləri kafedraların tədris üzrə müdir köməkçilərinə və qrup nümayəndələrinə təqdim etdilər. Görüşün sonunda yeni sistemin tətbiqi ilə bağlı tələbələrə maraqlandıran suallara aydınlıq gətirildi.

Əməkdaşlarımız Moskvada beynəlxalq tədbirdə çıxış ediblər

Oktyabrın 18-21-də Azərbaycan Tibb Universitetinin əməkdaşları Moskvada nüfuzlu beynəlxalq tədbirdə iştirak ediblər. II uşaq xəstəlikləri kafedrasının professoru, a.e.x. Amaliya Əyyubova və həmin kafedranın assistenti, t.ü.f.d. Nurəngiz Hacıyeva, Elmi-Tədqiqat İmmunologiya laboratoriyasının baş laborantı, t.ü.f.d. Vəfa Məmmədova "Astma, Ağ Ciyərlərin Xroniki Obstruktiv Xəstəlikləri və İmmunopatologiya" üzrə XII Ümumdünya Konqresində, "Molekulyar Allergologiya" üzrə Ümumdünya Allergoloqlar və İmmunoloqların I Qurultayında və "Allergiya" üzrə Ümumdünya Məktəbində (WATS) iştirak ediblər.

arasında olimpiadanın münisflər heyətinin üzvü seçilib.

Tədbirdə Nurəngiz Hacıyeva ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında aparılan elmi tədqiqat işinin bir fraqmenti və hal-hazırda dünyada olduqca aktual olan məsələ - allergiyanın molekulyar diaqnostikasına həsr edilmiş "Yenidoğulanlarda atopik dermatitin erkən diaqnostikası və proqnozlaşdırılması" məruzəsi ilə çıxış edib. Bu məruzənin təqdimatı auditoriyada böyük marağa səbəb olub.

Azərbaycan alimlərinin bu elmi istiqamət üzrə ön sıralarda olmaları konqresdə iştirak edən alimlər və onların təmsil etdikləri ölkələrin elmi-tibb müəssisələri arasında daha sıx əlaqələrin yaranmasına və elmi araşdırmaların davamına səbəb olacaq.

Beynəlxalq konqresdə dünyanın bir çox ölkələrindən görkəmli alimlər - İmmunopatologiya üzrə dünya təşkilatının prezidenti R.İ.Sepaşvili, Ümumdünya allergiya üzrə təşkilatın sədri Dana Vallas, həmin təşkilatın keçmiş sədrləri Brayn Martin və Alen Kaplan, Vyana Tibb Universitetinin patofiziologiya və allergiya tədqiqatları mərkəzinin rəhbəri Rudolf Valentina, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatından N.Xaltayev, akademik V.A.Çereşnev və digərləri iştirak ediblər. Konqresin həmsədrələrindən biri olan professor Amaliya Əyyubova gənc alimlər

"Allergologiya və immunologiya kursunda tədris Avropa standartlarına uyğundur"

Azərbaycan Tibb Universitetinin Allergologiya və immunologiya kafedrasında tədris prosesi Avropa standartlarına uyğun şəkildə aparılır. Bu kafedra bir il öncə iki kursun birləşməsi nəticəsində yaranıb. Belə ki, 2005-ci ildə Avropa İttifaqının ayırdığı qrant hesabına immunologiya kursu yaradılıb və uğurla fəaliyyət göstərən, 2008-ci ildə isə allergologiya kursu fəaliyyətə başlayıb. Hal-hazırda bu kurslar vahid bir kafedra şəklində tələbələrə immunologiya elminin əsaslarını və immunopatologiyanın bir qolu olan allergiyanı tədris edir.

almış. Bizim işçilərimiz Avropa ölkələrində trening keçdikdən sonra burada həmin avadanlıqlarla çalışmağa başlayıblar.

Gülnarə Nəsrullayeva bildirir ki, kafedrada dərslər Azərbaycan, rus və ingilis dillərində aparılır. Həm yerli, həm də əcnəbi tələbələrə immunologiya və allergologiya elminin tək nəzəri yox, həm də təcrübəli elm olduğu vurğulanır: "Nəzəri keçirilən bütün dərslər praktik olaraq laboratoriyamızda tələbələrə göstərilir. Kursun proqramını və dərslərini digər Avropa ölkələrin proqramına uyğun qurmuşuq. Tələbələrə bildiririk ki, yüksək səviyyəli hər bir həkim-mütəxəssis immunologiyanın əsaslarını yaxşı bilməli, xəstəyə müalicə təyin etdikdə sonradan alınacaq nəticələri öncədən təxmin etməlidir".

Allergologiya və immunologiya kafed-

Kafedranın professoru Gülnarə Nəsrullayevanın sözlərinə görə, bu illər ərzində ATU-da allergologiya və immunologiya fənlərinin beynəlxalq standartlara uyğun tədris prosesi qurulub, tələblər üçün proqrama uyğun dərslər yazılıb. 2004-cü ildən ATU-da yaradılan immunologiya kursunun ilk müdiri olan G.Nəsrullayeva

elə həmin illərdə 4 dəfə Avropa Birliyinin Elmi Təcrübə və Tədris qrantını qazanıb. Bunun nəticəsində keyfiyyətli tədris prosesini təmin etmək üçün hər cür şərait yaradılıb: "Bizim dərslər həm Azərbaycan, həm də ingilis dilində hazırlanıb. Bu müddət ərzində elmi təcrübə laboratoriyasında bir neçə doktorluq dissertasiyası, fəlsəfə elmi dərəcəsi adı almaq üçün 40-dan çox elmi iş aparılıb. O cümlədən, elmi-metodik tövsiyələr, dərslər yazılıb. Qrant hesabına Elmi-tədqiqat immunoloji laboratoriya üçün müasir avadanlıqlar

rası ilə yanaşı, ATU-nun nəzdində olan immunoloji laboratoriya ayrıca yaradılmış elmi-tədqiqat laboratoriyası kimi fəaliyyət göstərir. G.Nəsrullayevanın rəhbərlik etdiyi bu laboratoriya üçün Rusiyada, Almaniyada, İngiltərədə, Fransada işlədilən avadanlıqlar əldə olunub. Ona görə də bu laboratoriyada aparılan müayinələrin nəticələri istənilən ölkədə qəbul edilir. ATU-nun allergologiya və immunologiya kafedrasında elmi-tədqiqat işini aparmaq istəyən rezidentlər də laboratoriyada işləyir, təcrübə əldə edərək araşdırmalarını apara bilirlər.

ATU-da "Türk-Azərbaycan Təcili Tibbi Yardım Günləri"

Oktyabrın 26-da Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında "Türk-Azərbaycan Təcili Tibbi Yardım Günləri" adlı beynəlxalq kursu işinə başlayıb. Azərbaycan Tibb Assosiasiyası və İstanbul Bilim Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən toplantıda Türkiyə və Azərbaycanın mütəxəssisləri özlərinin akademik və peşəkar təcrübələrini bölüşürlər.

Beynəlxalq tədbirin açılış mərasimində ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov çıxış edərək bir tip tədbirlərin təşkilinin əhəmiyyətindən danışdı: "Tibb Universitetində daim tibbin müxtəlif sahələrinə dair aktual mövzular, səhiyyə sahəsində olan yeniliklərə dair elmi-praktik konfranslar təşkil olunur. Beynəlxalq elmi-praktik "Təcili Tibbi Yardım Kursu"nun əsas məqsədi Azərbaycanda təcili tibbi yardım həkmlərinin peşəkar təcrübələrinin artırılması və akademik biliklərinin təkmilləşdirilməsidir. İnanırıq ki, iştirak edən həkmlərin elmi-praktiki kursda mənimsədikləri akademik biliklər və praktik vərdislər xəstələrə göstərilən tibbi yardımın keyfiyyətinin artmasına zəmin yaradacaq".

Mərasimdə İstanbul Bilim Universitetinin professor Dr.Başar Cander və professor Dr.Kadriyə Yaşar çıxış edərək reanimasiya tədbirlərinin görülməsi nəticəsində çox ağır vəziyyətlərdən çıxarılaraq həyatı xilas edilən xəstələr, bu zaman rast gəlinən əsas xəstəliklər, təcili tibbi yardım zamanı istifadə olunan dərman preparatları və sair barədə

vacib məlumatları açıqlayıblar. Qonaqlar türkiyəli mütəxəssislərin bu sahədə əldə etdiyi təcrübənin məhz qarşda Azərbaycanda paylaşılmamasının önəmini qeyd ediblər.

Kursun ilk günündə professor Dr. Yunsur Çevik "Dö. qəfəsində ağrı-kəskin koronar sindromda təcili tədbirlər", professor Dr.Zeynep Çakır "Huşun itirilməsi: təcili diaqnostika, müalicə", dosent Dr.Şahin Çolak "Traumatik vəziyyətlərə yanaşmalar və "Extended FAST" üsulu", "EKQ-də aritmiyalar", professor Dr.Başar Cander "Ortopedik travmalara yanaşmalar: şina-gips prinsipləri" mövzusunda mühazirələrlə çıxış ediblər. Çıxışlardan sonra iştirakçıları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Qeyd edək ki, "Türk-Azərbaycan Təcili Tibbi Yardım Günləri" iki gün davam edib və kursda təcili tibbi yardımda müdaxilələr, xəstədə əsas həyati funksiyaların dəstəklənməsi, kardiocerebral reanimasiya və digər məsələlərlə bağlı dünya tibb elmində əldə olunan nailiyyətlər və yeniliklər barədə məlumat verilib.

ATU-nun əməkdaşı Yekaterinburqda keçirilən beynəlxalq konfransda məruzə ilə çıxış edib

Oktyabrın 9-10-da Rusiya Federasiyasının Yekaterinburq şəhərində məktəb və universitet təbabəti üzrə "Təhsil müəssisələrində uşaqların tibbi təminatının müasir modeli" adlı VI Milli Konqres keçirilib. Ural Dövlət Tibb Universitetində təşkil olunan beynəlxalq səviyyəli toplantıda Azərbaycan Tibb Universitetinin uşaq-yeniyyətlərinin sağlamlığı və əmək sağlamlığı kafedrasının müdiri, dosent Şəhla Balayeva iştirak edib.

Şəhla Balayevanın sözlərinə görə, konqresin işində 5 ölkə və Rusiyanın 25 subyektdən 450-ə yaxın nümayəndə iştirak edib. Məktəb və universitet təbabəti və sağlamlığı üçün Avropa Birliyinin (EUSUHM) prezidenti Henriq Sachse (Hollandiya), Rusiya Səhiyyə Nazirliyinin Uşaq və yeniyyətlərin sağlamlığı və gigiyenası ETİ-nun direktoru Vladislav Remiroviç Kuçma, həmçinin uşaq və yeniyyətlərin hüquqları, sağlamlığı və təlim-təربiyəsi ilə məşğul olan digər mütəxəssislər də konqresə qonaq qismində qatılıblar.

İki gün davam edən konqres müddətində 92 məruzəçi dinlənilib.

Qeyd edək ki, ATU-nun nümayəndəsi də bu beynəlxalq toplantıda məruzə ilə çıxış edib. Dosent Şəhla Balayeva "Bakı şəhəri peşə təhsili müəssisələri tələbələrinin sağlamlıq vəziyyətinin dinamika" adlı məruzəni səsləndirib. Çıxışı zamanı Ş.Balayeva mövzu ilə bağlı əsas məqamları vurğulayıb, mövcud statistikanı iştirakçıların diqqətinə çatdırıb. Məruzədən sonra ATU-nun təmsilçisi iştirakçıların suallarını cavablandırılıb.

Yekaterinburqdakı Beynəlxalq iştiraklı Məktəb və Universitet təbabəti üzrə VI Milli Konqres iki gün davam edib. Bu müddət ərzində 15 simpozium, 5 dəyirmi masa və 5 master-klass keçirilib.

Y u b i l e y

ELMƏ HƏSR OLUNAN ÖMÜR

Hər bir insanın öz həyat yolu var. Kiminin həyat yolu cəmiyyətə bələlər gətirir, kimininki onun inkişafına xidmət edir. Elmə həsr olunan ömür yolu isə müdriklərin sözü ilə desək, cənnətə açılan qapılara gəlir.

Rəna Ənvər qızı Cəfərova da özünə belə bir həyat yolu seçmişdir.

O, 1958-ci il oktyabrın 29-da Azərbaycanın dilbər güşələrindən biri olan Tovuz rayonunda dünyaya göz açmışdır. Orta təhsilini 1976-cı ildə Bakı şəhərindəki 160 sayılı məktəbdə bitirərək, elə həmin il N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun (indiki ATU) əczaçılıq fakültəsinə daxil olmuşdur. 1981-ci ildə təhsilini müvəffəqiyyətlə başa vuran gənc əczaçı 458 sayılı aptekdə provizor-texnoloq kimi əmək fəaliyyətinə başlayır.

Elmə olan həvəs onun sonrakı əmək fəaliyyətini Azərbaycan Tibb Universiteti ilə bağlayır. 1989-cu ildə əczaçılıq kimyası kafedrasına baş müəllim vəzifəsinə təyin olunur. Burada əczaçılıq elminin sirlərinə bələd olduqdan sonra aldığı bilikləri dərinləşdirmək məqsədilə 1991-ci ildə farmakoqnoziya və botanika kafedrasının aspiranturasına daxil olur. Bu illər ərzində Rəna xanım müvəffəqiyyətlə dissertasiya müdafiə edir və əczaçılıq elmləri namizədi elmi adını alır. 1995-ci ildən 2001-ci ilə qədər həmin kafedrada müəllim vəzifəsində, 2001-ci ildən 2011-ci ilə qədər farmakologiya kafedrasında assistent və 2010-cu ildən dosent vəzifəsində işləyir. 2011-ci ildə ATU-nun Elmi-Tədqiqat Mərkəzinə müsabiqə yolu ilə baş elmi işçi vəzifəsinə təyin olunur. 2015-ci ildə doktorluq dissertasiyası müdafiə edərək biologiya üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsi alır.

Rəna xanım 100 elmi məqalənin, 3 metodik tövsiyənin, 1 dərrs vəsaitinin və 2 monoqrafiyanın müəllifidir. Onun

məqalələri Ukraynada, Rusiya Federasiyasında, Qazaxstanda, Almaniya, Avstriya və digər ölkələrdə nəşr olunan yüksək reytingli jurnallarda dərc edilmişdir.

Rəna Cəfərova Azərbaycan Prezidenti yanında Elmin İnkişaf Fondunun elan etdiyi müsabiqələrin də fəal iştirakçısıdır. Onun təqdim etdiyi 2 lahiyə "Universitet qrantı - 2015" və "Elm-təhsil inteqrasiyası - 2018" müsabiqəsinin qalibi olmuşdur.

O, xarici ölkələrdə keçirilən beynəlxalq konfransların da fəal iştirakçısıdır. O, bu konfranslarda tibb sahəsində əldə etdiyi nailiyyətləri dünya alimlərinə çatdırmışdır.

Rəna xanım hazırda Elmi-Tədqiqat Mərkəzinin toksikologiya şöbəsinin rəhbər vəzifəsində çalışır. Onun rəhbərliyi altında biologiya üzrə 4 fəlsəfə doktoru və 1 elmlər doktoru dissertasiya işi yerinə yetirilir.

O, daim öz üzərində işləyir. Qayğıkeş və təvəzökarlığı ilə kollektivin dərin hörmətini qazanmışdır. Farmakologiya və toksikologiya üzrə yeni metodların mənimlənməsinə çalışır.

Elmi-Tədqiqat Mərkəzinin əməkdaşları adından bu gün yaradıcılığının çiçəklənən dövrünü yaşayan Rəna xanımı 60 illik yubileyi münasibətilə təbrik edir, ona can sağlığı və elmi yaradıcılığında yeni uğurlar arzulayırıq.

Q. QARAYEV,

*Elmi Tədqiqat Mərkəzinin direktoru,
Əməkdar elm xadimi, professor*

I kurs rezidentləri ilə görüş keçirilib

Oktyabrın 17-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında I kurs rezidentləri ilə görüş keçirilib.

Klinikanın direktoru Samir Allahverdiyev toplantını açaraq professor-müəllim heyətini, bütün tədbir iştirakçılarını salamlayıb və rezidentlərə praktiki fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

Tədbirdə çıxış edən rezidentura şöbəsinin müdiri, professor Rizvan Məmmədov əvvəlcə rezidentlərə rektorun təbrikini çatdırdı.

Bu il rezidenturaya qəbul planının artdığını söyləyən şöbə müdiri qarşıda duran vəzifələrdən, mövcud problemlərdən və ortaya çıxan çətinliklərin həlli yollarından söz açıb. Bildirib ki, artıq öz kuratorları ilə tanış olan rezidentlərin bundan sonrakı fəaliyyətlərinin səviyyəsi ilk növbədə nizam-intizama necə riayət edəcəklərindən, işə hansı məsuliyyətlə yanaşacaqlarından asılı olacaq.

Hər bir rezidentin həm Səhiyyə Nazirliyi, həm də Tibb Universitetlə müqavilə bağladığını xatırladan R.Məmmədov qeyd edib ki, götürdüyünüz öhdəliklərlə yanaşı, malik olduğunuz hüquqlardan da yararlanma biləcəksiz: "Klinikanın rezidentlərlə iş üzrə müavini Fuad Səmədov, rezidentura şöbəsinin müdir müavini Nigar Sədiyeva sizə yaxından köməklik göstərəcəklər. Hər birinizin fərdi iş planı olmalıdır. Rotasiyaların təşkili ilk növbədə klinika rəhbərliyi ilə razılaşdırılmalıdır. Deyim

ki, rotasiya I kursda noyabrın 10-dan sonra başlanacaq. Kafedra müdirlərinin rotasiyalara ciddi nəzarət etməsi çox vacibdir. Çünki rezidentlərin sayındakı artımla əlaqədar şöbələrdə müəyyən sıxlıqların yaranması mümkündür. Onu da xatırladım ki, I kursdan xarici ölkələrə rotasiya yoxdur. II kursdan sonra kuratorun, kafedra və şöbə müdirlərinin rəyi əsasında nəzəri-praktiki göstəriciləri yüksək

olan rezidentlərimiz heç bir məhdudiyət olmadan xarici ölkələrdə rotasiya keçə bilirlər".

Çıxışında rezidentlərin elmi-tədqiqat işlərinə cəlb edilməsinin zəruriliyi, bəzi ixtisaslar üzrə xəstələrin sayının azlığı, gecə növbələrinin təşkili və digər məsələlərə də toxunan şöbə müdiri rezidentlərin haqlı narazılığı əsasında kuratorların dəyişdiriləcəyini və bu cür halların müəllimlərin qiymətləndirilməsinə mənfi təsir göstərəcəyini də deyib.

Tədbirdə professor Yaqub Qurbanov da çıxış edərək rezidentləri təşəbbüskar olmağa, öz işlərinə məsuliyyətlə yanaşmağa çağırıb və seçdikləri ixtisaslarını yüksək səviyyədə mənimsəmələrini tövsiyə edib.

Arif MƏMMƏDLİ

ATU-nun doktorantı Şamaxıda maarifləndirici mühazirə oxuyub

Oktyabrın 17-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunun "Tibbi maarifləndirmə" proqramı çərçivəsində Şamaxı Heydər Əliyev Mərkəzində yerli əhali üçün seminar keçirilib. Tədbirdə Azərbaycan Tibb Universitetinin uşaq-yeniyyət məsləhətçisi, əmək sağlamlığı kafedrasının doktorantı Qasım Əmrəhli "Fiziki aktivlik sağlam həyat tərzinin əsası kimi" mövzusunda mühazirə oxuyub.

Qasım Əmrəhli fiziki aktivliyin və sağlam həyat tərzinin insan orqanizmi üçün vacibliyini vurğulayıb, passiv həyat tərzinin səbəb olduğu xəstəliklər, onların risk amillərindən bəhs edib. Seminar interaktiv şəkildə keçirilib və böyük maraqla qarşılanıb.

Seminarda Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyətinin ictimai-siyasi və humani-

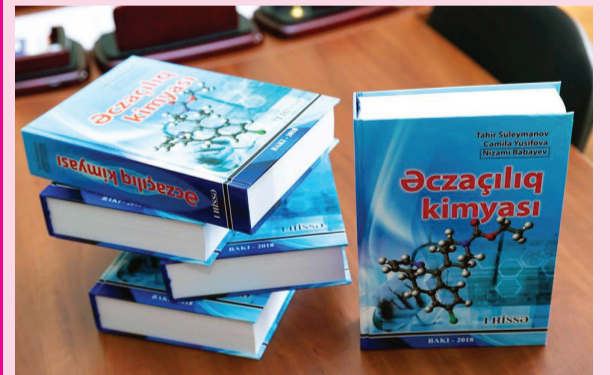
tar məsələlər şöbəsinin baş məsləhətçisi Rəşad Əliyev, Bilik Fondunun Şamaxı rayon üzrə nümayəndəsi Gülnurə Babasova, Şamaxı Olimpiya Mərkəzinin məşqçi müəllimi Xanım Osmanova, digər dövlət və özəl qurumların nümayəndələri də iştirak ediblər. Toplantının sonunda iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

Yeni nəşrlər

Əczaçılıq kimyası üzrə yeni dərslik

40 il sonra yeni dərslik çap olundu

Yeni 2018/2019-cu tədris ilinin əvvəlində Azərbaycan Tibb Universitetinin əczaçılıq kimyası kafedrası tərəfindən yeni dərslik çap olundu. Bu haqda kafedranın müdiri, professor Tahir Süleymanov məlumat verir.

T.Süleymanovun sözlərinə görə, əczaçılıq kimyası üzrə əsas dərs vəsaiti son dəfə 1979-cu ildə hazırlanıb. Hafiz Əliyevin müəllifi olduğu bu dərslik təxminən 40 il ərzində istifadədə olub: "Lakin bu kitab kiritilənlərlə il əvvəlində çap olunmuşdu. Yeni nəsil tələbələr və əcnəbi tələbələrimiz kiritilənlərlə bil-mədiyi üçün bu dərslikdən istifadədə əziyyət çəkirdilər".

Kafedra müdiri bildirir ki, dərsliyin hazırlanmasından 40 il keçdiyinə görə, yeni vəsaitin hazırlanması zamanı bir çox nüanslara diqqət yetirilib: "Çünki bu illər ərzində bir çox dərman preparat-

ları dəyişdirilib, mütəmadi olaraq yeni dərman vəsaitləri istifadəyə verilib, müasir avadanlıqlar çıxıb və s. Buna görə də son 4 ildir biz bu kitab üzərində çalışırıq".

Artıq əczaçılıq kimyası üzrə dərsliyin 1-ci hissəsi dərc olunub. Burada əsasən əczaçılıq kimyasının ümumi problemlərinə daha çox üstünlük verilib. Dərslikdə dərman vasitələrinin təsnifatı, alınması qaydaları, yeni dərman maddələrinin yaradılma yolları, yeni dərman maddələrinin istiqamətləri, həmçinin müasir analiz üsulları, dərman maddələrinin metabolizmi kimi

müasir mövzular əks olunub.

Hər bir dərman maddəsinin ümumi xüsusiyyətləri, alınma üsulları, keyfiyyətinə nəzarət üsulları, tibb təcrübəsində istifadə qaydaları haqqında da ətraflı məlumatlar verilib.

Dərslik Azərbaycan dilindədir. Qeyd edək ki, əczaçılıq kimyası üzrə rus dilində də dərsliklər mövcuddur. İngilisdilli tələbələr üçün Azərbaycan dilində olan mühazirə materialları tərcümə edilərək elektron formada sayta yerləşdirilib.

ATU-nun mətbuat xidməti

Həkimlərimizin növbəti unikal əməliyyatı

Tədris Cərrahiyyə Klinikasında onkoloji xəstədə uğurlu plastik estetik əməliyyat icra olunub. Bu zaman xəstənin çənəsinə qalça sümüyünün bir parçası yerləşdirilib. Yanaqdakı boşluğa isə qasıqdan götürülən dəri qoyulub.

Əməliyyat haqqında məlumat verən klinikanın şöbə müdiri Məhəmməd Davudov deyir ki, xəstədə hələ 6 il bundan əvvəl əməliyyat aparılıb: "Həmin vaxt xəstə ağız boşluğunda xora diaqnozu ilə bizə müraciət etmişdi. Müayinə zamanı həmin zonada bədxassəli şişin olduğu aşkarlandı. Şişin ilkin ölçüsü kiçik olduğundan, onun tam götürülməsi məqsədəuyğun idi. Belə də etdik. Şişi tam bir şəkildə götürdük və sümüyə yapışdırdıq üçün şiş həmin nahiyədəki sümüklə birlikdə götürüldü. Xüsusi titanla, rekonstruktiv lövhə ilə

sümük defektini yerinə qoyduq. Xəstə funksional baxımdan bir problem yaşamadı. Əməliyyatdan sonrakı patohistoloji analizlər tam təmiz çıxmışdı".

Buna baxmayaraq, əməliyyatdan 1 il sonra həmin xəstənin ağızda selikli qişada deyil, sümük ətrafında şiş yenidən yaranıb. Növbəti əməliyyat aparılıb və bu dəfə həmin zonada sümük götürülüb. Xəstə radioterapiya müalicəsi aldıqdan sonrakı 5 il müddətində tam normal şəkildə həyatına davam edib. Yeganə problem sümüyün götürüldüyü yerdə estetik problemlə bağlı olub.

M.Davudovun sözlərinə görə, ağızın əməliyyat aparılan hissəsində sümük olmadığına görə, xəstə yeməkləri çeynəyə bilmirmiş: "O zonada boşluq olduğundan, onun üzündə də bir batıqlıq yaranmışdı. 5 il ərzində şiş yenidən yaranmadığı üçün xəstənin istəyinə əsasən biz plastik estetik əməliyyat aparmağa qərar verdik".

Bu hallarda 2 cür əməliyyat növünün tətbiqi mümkündür. Bunlardan biri "damaqlı sümük köçürülməsi"dir. Bu əməliyyat indiyədək Tədris Cərrahiyyə Klinikasının həkimləri tərəfindən dəfələrlə uğurla icra olunub. Sadəcə, bu xəstə şüa terapiyası aldığı üçün bu əməliyyat onun üçün riskli hesab edilib. Məhəmməd Davudov bildirir ki, ona görə ikinci növ əməliyyata üstünlük verilib: "Biz qalça sümüyündən "qreft" adlandırılan sümük parçası götürüb, çənəyə uyğunlaşdırdıq. Yanaqdakı yumşaq toxuma batıqlığını isə xəstənin həm qasıq nahiyəsindən dərialtı derma qatı və onun altındakı piy qatı birgə götürməklə xəstənin üzündə batıqlıq olan hissəni bərpa elədik".

Həkimin sözlərinə görə, artıq xəstənin üzü öz yerini alır. Köçürülən sümük toxumasına 6 aydan sonra diş implantları qoyulacaq və xəstənin dişləri də tam bərpa olunacaq.

Tədris Terapevtik Klinikasında iki azyaşlı xəstənin klinik təhlili aparılıb

Oktyabrın 23-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında qəşə və sekkel sindromlu 2 azyaşlı xəstənin klinik təhlili aparılıb. ATU-nun II uşaq xəstəlikləri kafedrasının assistenti Adilə Çerik-Bülənd və rezident Nəcilə Əlmərdanova 4 və 6 yaşlı bu uşaqlarda xəstəliyin aşkarlanması, klinikaya müraciət etdikdən sonra onların son durumu ilə bağlı ətraflı məlumat veriblər.

Adilə Çerik-Bülənd hər iki uşaqda xəstəliyin hələ ana bətnində, ananın hamiləlik dövründə müəyyən edildiyini deyib. Qeyd edib ki, uşaqlarda belə xəstəlik adətən genetik amillərlə bağlı olur və

yaxın qohumların evliliyi zamanı rast gəlinir. Bu cür xəstəliklərin vaxtında aşkarlanması üçün qadın hamilə ikən bir sıra genetik və digər zəruri müayinələrin aparılması vacibdir. Adilə Çerik-Bülənd xəstə təhlilində iştirak edən həkim və rezidentlərə xəstəliyin müayinə və müalicəsi ilə bağlı bir sıra dəyərli tövsiyələrini verib.

Müzakirəyə çıxarılmış məsələ iştirakçılar tərəfindən maraqla qarşılıb. Məruzəçilər onlara ünvanlanan sualları hərətərəfli cavablandırılıb.

«Qulaqcıq səyriməsi zamanı yeni müalicə üsulları və onların tətbiqi»nə dair seminar

* Tədris Cərrahiyyə Klinikasının kardiologiya şöbəsində hər həftənin şənbə günləri müxtəlif mövzularda seminarlar keçilir və əsas məqsəd gənc kadrlara, xüsusilə də rezidentlərə müəyyən mövzulara dair yenilikləri mənimsətmək, eyni zamanda həmin yeniliklərin gündəlik təcrübədə tətbiqini reallaşdırmaq, digər şöbələrə rezidentlərini də bu seminarlara cəlb etməklə tədris planını daha da zənginləşdirməkdir.

səyriməsi və ürək çatışmazlığı mövcud xəstələrdə kateter ablasiyanın ölüm və ürək çatışmazlığına bağlı ağırlaşmalar kimi birincili sonlanım nöqtələrinə təsirini tədqiq etmək olmuşdur.

Araşdırma zamanı müntəzəm təqib 3, 6, 12, 24, 36, 48, və 60-cı aylarda xəstələrin muayinəsi şəklində aparılıb.

Ortalama təqib müddəti 38 ay olub. Ablasiya qrupundakı 179 xəstədən 28-i medikal müalicə qrupuna, medikal müalicə qrupundakı 184 xəstədən 18-i ablasiya qrupuna keçmişdir.

Bu silsilədən oktyabrın 20-də keçirilən seminarı kardiologiya şöbəsinin müdiri, invaziv kardioloq Qalib İmanov açaraq "Qulaqcıq səyriməsindəki yeni müalicə üsulları və onların praktikada tətbiqi" ilə bağlı araşdırmalarını diqqətə çatdırmaq üçün sözü həkim-rezident Ruhəngiz Hüseynovaya verdi.

Kardioloji problemlərin necə çözülməsi, atriyal fibrilyasiya müalicəsində nələrin dəyişdiyini, hansı hallarda ablasiyaya göstəriş olub-olmadığını açıqlayan R.Hüseynova bildirdi ki, araşdırmanın hədəfi qulaqcıq

Medikal qrupun yalnız 30%-də ritm kontrolu strategiyası tətbiq edilmişdir. 60 ayda ablasiya qrupunun 63%-i, medikal qrupun 21%-i sinus ritmində olub və son təqibdə (48 ay) heç bir AF atakası izlənməmişdir.

Kardioloji uzman İsmayıl Göyüşov isə araşdırmanın nəticələrini müqayisələrlə, əməliyyatların gedişatını video-görüntülər vasitəsilə daha ətraflı izah etdi.

Sonda seminar iştirakçılarının mövzu ilə əlaqədar sualları cavablandırıldı.

A.KAMRANOĞLU

Diş implantının damağa ziyanı yoxdur

Son illər ağız boşluğunda yaranmış qüsurların müalicəsində diş implantlarından geniş istifadə olunur. İmplant qoyduranların sayı artsa da, hələ də bu üsulun zərərli olması haqqında məlumatlar yayılır. Bəzi xəstələr çıxan protezlərin daha etibarlı və təhlükəsiz olduğunu hesab edirlər. Belə fikrlər səslənir ki, çıxan protezlər damağa daha az ziyan vurur.

Azərbaycan Tibb Universitetinin ortopedik stomatologiya kafedrasının assistenti Tofiq Mahmudov bu fikirlərin tibbi cəhətdən əsassız olduğunu deyir. Onun sözlərinə görə, çıxan protezlər damaq yatağına ciddi problem yarada bilər. Bəzən körpü formalı protezlər yerindən tərpənir, onun altına qida qırıntıları girir, çürümə verir və s. Amma əksinə, diş implantlarının damağa və sümüyə böyük xeyri olduğunu demək olar. İmplant sümüyün atrofiyasının qarşısını alır, çeynəmə zamanı sümüyə düşən yükün öhdəsindən rahatlıqla gəlir.

T.Mahmudov bildirir ki, implantların yerləşdirilməsi üçün yaş məhdudiyəti yoxdur: "Bizim xəstələr arasında aşağı çənəsinə 4 implant yerləşdirdiyimiz 81 yaşlı insan var. Biz sadəcə pasiyentin maddi durumundan və çənə strukturundan asılı olaraq çıxan, yoxsa çıxmayan protezlər qoyulmasına dair qərar veririk".

İmplantların qoyulması və tamamilə çənədə

oturmağı bir neçə ay çəkir. İlk olaraq cərrahiyyə mərhələsində implant çənəyə yerləşdirilir. Bir neçə ay keçəndən sonra (bu müddət aşağı çənədə 2-3 ay, yuxarı çənədə 4-6 ay təşkil edir) üstündə protezləmə aparılır. Bəzən implantlarda müəyyən stabililik müşahidə olunduqda cərrahiyyə mərhələsi ilə birlikdə ortopedik müalicə də aparılır.

Həkim bildirir ki, implantların yerləşdirilməsindən sonrakı mərhələdə implantüstü protezlərin qoyulması üçün ölçü götürülür. Texniki mərhələ təxminən 7-10 gün ərzində aparılır. Protezlər bir neçə dəfə yoxlanılır. Əgər dişlər həm funksional, həm də estetik cəhətdən tələblərə cavab verirsə, onda implantüstü protez pasiyentlərə birdəfəlik təhkim edilir. T.Mahmudov xatırladır ki, adi dişlər kimi implantlara da vaxtaşırı qulluq göstərilməlidir və daim stomatoloqun nəzarəti altında olmalıdır.

ATU-nun mətbuat xidməti

Həkimlərimiz uşağın ürəyini dayandırılıb ürək qüsurlarını uğurla əməliyyat etdilər

Azərbaycan Tibb Universitetində anadangəlmə ürək qüsuru olan körpə uğurla əməliyyat olunub. Əməliyyat Daun sindromlu, ürəyində 2 ədəd qulaqcıqarası çəpər defekti, 1 ədəd geniş mədəcikarası çəpər defekti olan 10 aylıq 7 kq çəkisi olan körpə üzərində aparılıb.

Əməliyyatı icra edən ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının uşaq ürək cərrahı Rəşad Həsənov bildirir ki, bu qüsurlu uşaq ana bətnində iken ürək çəpərinin tam inkişaf etməməsi nəticəsində arakəsmənin açıq qalması səbəbindən yaranır: "Uşaq doğulduqdan sonra pediatrik kardioloqumuz dr.Elşən Rzayevin nəzarəti altında olub. Uşaq medikamentoz müalicə ilə 10 aya qədər təqibimizdə saxlandıqdan sonra artıq ürək boşluqlarında genişlənmənin başlanması, təngənəfəslik və çəki ala bilməməsi səbəbindən əməliyyat qərarı verdik".

Bütün zəruri müayinələr icra edildikdən sonra anesteziologiya şöbəsinin müdiri dr. Cavid Paşayev tərəfindən uşaq əməliyyat üçün hazırlanıb.

2 saat davam edən əməliyyat zamanı ürəyin sağ qulaqcığına və aortaya yerləşdirdiyimiz pediatrik kanyullar vasitəsilə bədəndəki bütün venoz qanı süni ürək-ağciyər aparatına verilib və oksigenlənməmiş qan geri qaytarılıb: "Uşağın bədən temperaturunu 32 dərəcəyədək soyudub, ürəyi dayandırdıq. Ürəyin sağ qulaqcığının

da kiçik bir kəsik edərək hər 3 defekti buradan bioloji material vasitəsilə bərpa etdikdən sonra ürəyi yenidən çalışdırmağa başladıq. Uşağı süni ürək-ağciyər aparatından ayırdıq və əməliyyatı başa çatdırdıq. Reanimasiyada 1 gecəlik təqibdən sonra 3 gün palata şəraitində izlədik. 4-cü postoperativ gün evə buraxdıq. Bu əməliyyatı icra etməkdə mənə dəstək olan başda şöbə müdirimiz Mirəli Məcidova, ürək-damar cərrahı Elçin İsmayılova və peşəkar orta tibb personalı heyətimizə təşəkkürümü bildirirəm".

Həkim ürək qüsurlarından xəbər verən bəzi əlamətlərə-göyermə, təngənəfəslik, yenidoğulmuşlarda qidalanma çətinliyi, çəki ala bilməmək kimi əlamətlərə sahib olan uşaqlara ciddi yanaşmağı və pediatrik kardiologiyaya müayinədən keçirməyi məsləhət görür. Bəzi ürək qüsurları simptomuz keçsə də, bir müddət sonra ürək çatışmazlığı əlamətləri ilə qarşımıza çıxır. Odur ki, bütün uşaqların (xüsusilə də sindromlu olanların) doğulduqdan sonrakı ilk günlərdə pediatrik kardioloqun müayinəsindən keçməsi zəruridir.

Farmakoqnoziya və botanika kafedrasında modern laboratoriya fəaliyyət göstərir

Azərbaycan Tibb Universitetinin bütün kafedralarında olduğu kimi, farmakoqnoziya və botanika kafedrasında da müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuş laboratoriya fəaliyyət göstərir.

su buxarlandırıcı rotor aparatı (üzvi həlledicilərin qovulması üçün) mövcuddur".

S.Əliyevanın sözlərinə görə, istənilən tələbə bu laboratoriyada elmi-tədqiqat işi apara bilər: "Bu işdə Tələbə Elmi Cəmiyyəti (TEC) də tələbələrin köməyinə çatır. TEC

Kafedranın baş müəllimi Sənəm Əliyevanın sözlərinə görə, bu laboratoriyada tələbələrə nəzəri keçirilən dərslərin əyani hissəsi tədris olunur. Yəni, gələcək həkimlər öyrəndikləri dərsləri məhz burada praktikada tətbiq edə bilərlər: "Laboratoriyada tələbələrə hansı cihazlarla hansı maddələrin alınması haqqında məlumat verilir. Məsələn, laboratoriyamızda efir yağlarının alınması üçün ginzburger üsulu (hidrodistillasiya üsulu), su məhsullarının toz halına salınması üçün leafilizer aparatı, nazik təbəqəli xromotek xammalları aşkar etmək üçün UV lampası aparatı (dalğa uzunluğu 365-254NM),

vasitəsilə tələbələr istənilən elmi işi bu laboratoriyalarda rahat və sərbəst şəkildə işləyə bilərlər. Farmakoqnoziya və botanika kafedrasının laboratoriyasında magistrlərin də diplom işini tədqiq etməsi üçün lazımı şərait var. Bunlarla yanaşı, tədris proqramına daxil olan laboratoriya işləri də burada tələbələrlə birgə icra olunur".

Baş müəllim bildirir ki, laboratoriyada tələbələrə yalnız avadanlıqların tətbiq sahəsi izah olunur. Laboratoriya işləri sonradan tələbələr tərəfindən müstəqil şəkildə icra olunur.

Bioüzvi və biofiziki kimya kafedrasında praktikaya önəm verilir

Bioüzvi və biofiziki kimya kafedrasında 2 fənn tədris olunur. Cəmi 2 fənn olmasına baxmayaraq, universitetin əzcaçılıq fakültəsindən başqa bioüzvi kimya və biofiziki kimya dərsləri keçilir.

Bioüzvi və biofiziki kimya kafedrasındakı yeniliklər haqqında məlumat verən assistent Natiq Bayramov deyir ki, tələbələr

tədris ilinin sonunda bioüzvi kimya və biofiziki kimya fənnindən imtahan verirlər: "Ümumilikdə dərslər saatımız 90 saat təşkil edir. Bunun 30 saati mühazirə, 60 saati isə praktik məşğələlərə ayrılıb. Məşğələlərin yansı biofiziki kimyaya, yerdə qalanı bioüzvi kimyaya həsr olunur".

N.Bayramovun sözlərinə görə, bioüzvi və biofiziki kimya kafedrasında dərslər müasir standartlara uyğun formada aparılır. Müəllimlər yalnız mühazirə söyləməklə kifayətlənmir. Praktik məşğələlərə, laboratoriyadakı işlərə də xüsusi diqqət ayrılır. Çünki həkim olmaq istəyən gənclərin gələcəkdə mütəxəssis kimi formalaşması üçün onların bioüzvi və biofiziki kimyanı hansı dərəcədə mənimsəməsinin böyük əhəmiyyəti var. Praktik məşğələlər zamanı karbon qazının ayrılması, hidrogenin, amonyakın təyini, yod vasitəsilə analiz və s. kimi təcrübələri tələbələr əyani şəkildə görürlər. Müəllimin izahından sonra hər bir təcrübə laborant tərəfindən tələbələrə nümayiş etdirilir.

N.Bayramovun sözlərinə görə, Bioüzvi və biofiziki kimya kafedrasında dərslərdə tələbələrin qrup işlərinə də böyük önəm verilir. Bu zaman da gənclərin laboratoriyada işləmə bacarığı aşılanır. Ümumilikdə, kafedranın nəzdində 8 laboratoriya otağı fəaliyyət göstərir.

Oktyabrın 29-u Dünya İnsultla Mübarizə Günüdür

Dünya Səhiyyə Təşkilatı (DST) hər il oktyabrın 29-u Dünya İnsultla Mübarizə Günü kimi qeyd edir. Bu günün yaranma tarixi 2004-cü ildən başlayır. Belə ki, bu il DST insultu global epidemiyaya elan edir və 2006-cı ildə İnsultla Mübarizə Dünya Təşkilatı yaradılır.

Bu ilki Insult Günü "Biz insultdan güclüyük" şüarı altında keçirilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, DST-nin məlumatına görə, hər il Yer kürəsində təxminən 16 milyon nəfərdə insult baş verir və onların 6,7 milyonu ölümlə nəticələnir. DST-nin son hesablamalarına əsasən ümumi dünya əhalisi arasında 20 il sonra insult riskinin 30-35 faiz azalacağı bildirilsə də, yaşlı insanların sayının artması ilə əlaqədar ahillərin bu xəstəliklə qarşılaşma riski 11 faiz artacaq.

Adətən bu xəstəliyə tutulmuş insanların üçdə biri həyatını itirir, qalanları isə əlil olur. Lakin bununla belə insultun qarşısını almaq və xəstələyə yardım etmək mümkündür. Əsas məsələ xəstəyə ilk 3-4 saat ərzində müdaxilə etməkdir.

İnsult əlamətləri çox sadədir: danışıq anlaşıq olur, güləndə ağız küncükləri aşağı düşür, koordinasiya pozulur, ətraflardan biri zəifləyir. Bu, təcili yardım çağırmaq üçün yetərlidir. İnsult riskinin olub-olmadığı-

ni öyrənmək üçün mürəkkəb tədqiqatlara ehtiyac yoxdur. Bunun üçün sadəcə yuxu arteriyalarının ultrasəs müayinəsini aparmaq lazımdır. Xəstəliyin yaranma riskini artıran üç əsas amil-hipertoniya, yüksək xolesterol və artıq çəkidir.

Həkimlərin qənaətinə görə, insult xəstəliyinə qadınlarla müqayisədə kişilərdə daha çox rast gəlinir. İnsult keçirmə riski 55 yaşdan böyük olanlarda iki dəfə artır.

Lakin onu da qeyd etmək ki, səhhətinə biganə qalmayan hər kəs sadəcə profilaktik tədbirlərlə 80 faiz hallarda bu xəstəlikdən qoruna bilər. Problemə qarşısını almaq üçün əsas profilaktik tədbir təzyiqli nəzarətdə saxlamaq, normal qidalanmaq, aktiv həyat tərzi sürmək və zərərli vərdislərdən uzaq olmaqdır. Vaxtli-vaxtında həkim müayinəsindən keçmək də vacib şərtlərdəndir. Mütəmadi olaraq açıq havada gəzmək, orta sürətlə gündə heç olmasa yarım saat yerimək insanın fiziki qabiliyyətini artırmaqla yanaşı insult riskini də azaldır.

Allah rəhmet eləsin!

II müalicə-profilaktika fakültəsinin kollektivi, terapevtik və pediatrik propedeutika kafedrasının əməkdaşları dekan müavini Arzu Bəydəmirovaya qardaşı

Vüqar Bəydəmirzadənin

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əzcaçılıq fakültəsinin kollektivi, əzcaçılıq kimyası, farmakologiya və ictimai fənlər kafedralarının əməkdaşları əzcaçılıq kimyası kafedrasının professoru Tahir Süleymanova anası

Lala Abbasovanın

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ailə təbabəti kafedrasının əməkdaşları kafedranın dosenti Nizami Kərimova bacısı

Dilbər xanımın

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili kafedrasının əməkdaşları və "Təbib" qəzetinin kollektivi ictimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili kafedrasının professoru Musa Ələkbərova atası

Məhəmmədəli Ələkbərovun

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Tibbi mikrobiologiya və immunologiya kafedrasının kollektivi kafedranın müdiri, professor Zakir Qarayeva həyat yoldaşı

Ellada xanımın

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Yoluxucu xəstəliklər kafedrasının əməkdaşları kafedranın assistenti Məhəmməd Camalidnova oğlu

Səid Camalidnovun

vaxtsız vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Etibarsız sayılır

I müalicə-profilaktika fakültəsinin V kurs, 39^b qrup tələbəsi Məmmədzadə Çiçək Muxtar qızının adına verilmiş müvəffəqiyyət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

I müalicə-profilaktika fakültəsinin I kurs, 118^{a-10a} qrup tələbəsi Süleymanlı Lamia Rəfai qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin IV kurs, 701^b qrup tələbəsi Mehtili Ziya Gəray oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Təbib" qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələnir, "Bəxtiyar-4" İKŞ-də çap olunur.

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 98^c
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks -0269
Sayı 1800